

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΚΑΙ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΓΙΑ Ν' ΑΚΟΝΙΣΕΙΣ
ΤΟ ΜΥΑΛΟ ΣΟΥ

ΣΚΕΨΟΥ ΟΠΩΣ Ο ΛΕΟΝΑΡΝΤΟ ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ

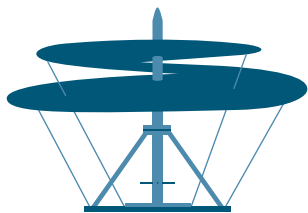

Κάρλο Κάρτζαν
& Σόνια Σκάλκο

Εικονογράφηση
Ινιάτσιο Φουλγκέζου

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΙΑ ΖΩΗ ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ 6

Παίζοντας με το όνομά σου.....	9
Σύμβολα τέχνης.....	10
Η λίστα με τις υποχρεώσεις.....	12
Το μυστήριο της Τζοκόντα.....	14

ΜΕΘΟΔΟΣ ΛΟΥΝΤΕΝΣ..... 16

Η ΠΡΩΤΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΛΕΟΝΑΡΤΟ 21

Η φεύτικη ερμίνα.....	21
Μαθήματα οπτικής.....	21

ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΑ ΣΟΥ..... 28

Ο Sketchcodex σου.....	29
Επιφοίτηση!.....	31
Ερώτηση ή απάντηση;.....	32
Αυτός που λύνει προβλήματα.....	33
Ο μάγισσας Κοράντο.....	34
Ψάξε και ξαναψάξε.....	35
Η περιέργεια σκότωσε τη γάτα.....	37

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕ ΤΙΣ ΠΕΝΤΕ ΑΙΣΘΗΣΕΙΣ ΣΟΥ 38

Προπόνηση για τα μάτια.....	40
Σε είδα, το θυμάμαι.....	41
Το περιττό υλικό.....	42
Τρώμε με τη μύτη;.....	43
Κυνηγοί οσμών.....	44
Οσφρητικές συγγένειες.....	45
Απτική μνήμη.....	46
Ξεγέλασε τον εγκέφαλό σου.....	47
Οι ονοματοποιίες.....	48
Τι πανδαιμόνιο.....	49

Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΛΕΟΝΑΡΤΟ 50

Η Ολυμπιάδα των πέντε αισθήσεων.....	50
Γευστικές συναντήσεις.....	52
Μπλα μπλα μπλα.....	53
Ποδόσφαιρο.....	53
Λαβύρινθος.....	54
Αλφαβητικός κώδικας.....	54
Το χρηματοκιβώτιο.....	55
Όλοι στην άμαξα, φεύγουμε!.....	55

ΕΞΑΣΚΗΣΟΥ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ... 56

Αινίγματα και ρέμπους.....	57
Ένα... χρωματιστό λάχανο.....	58
Το καρουσέλ της Τζοκόντα	59
Η πόλη μου	62
Η γέφυρα του Λεονάρντο	63
Ποιος είμαι εγώ;	64
Παλαμάκια	65

ΕΞΑΣΚΗΣΕ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΣΟΥ... 66

Φανταστικά ζώα	66
Ο κατάλογος των παιχνιδιών	67
Ο δικός μας Βιτρούβιος Άνθρωπος	68
Ζήτω η αλλαγή!	71
Γίνε εφευρέτης.....	72
Όλα σε τάξη.....	73
Ακολουθία	74
Το μουσείο των χρωμάτων	75
Με τα μάτια του μυαλού.....	76
Πολυεδρικά.....	77

ΕΞΑΣΚΗΣΟΥ ΣΤΗΝ ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΑ 78

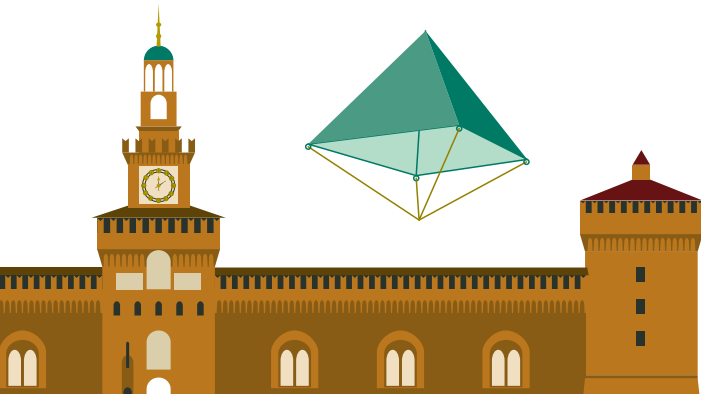
Η τέλεια ασπίδα	78
Μπορώ να βελτιωθώ.....	79
Έφτιαξα λάθος πίνακα!	81
Κλεψύδρα πάγου.....	82

Η ΤΡΙΤΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΛΕΟΝΑΡΝΤΟ..... 84

Η ωραιότερη γιορτή.....	84
Οι φίλοι της ελελολούδας	84
Μυστικός κώδικας	85
Ας μιλήσουμε με αριθμούς.....	85
Τι γεύση έχει;.....	86
Πώς κάνει ο κροκόδειλος;	87
Ρόδες πάνω σε ρόδες.....	87
Ο βασιλιάς των ρέμπους.....	88
Χρωματιστά μαθηματικά.....	89
Τζοκόντα σε εξάγωνα.....	90
Οι πόλεις του Λεονάρντο.....	92
Τα βέλη στον στόχο	92
Στο εργαστήριο της Φλωρεντίας	93
Τι μπέρδεμα!.....	93

ΛΥΣΕΙΣ..... 94

ΜΙΑ ΖΩΗ ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ

**ΣΤΗΝ ΑΜΑΞΑ ΓΡΗΓΟΡΑ, ΞΕΚΙΝΑΜΕ!
ΜΗ ΣΤΕΚΕΣΑΙ ΑΚΙΝΗΤΟΣ, ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΜΕ
ΝΑ ΦΥΓΟΥΜΕ ΧΩΡΙΣ ΕΞΕΝΑ.
ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΑΦΗΣΕΙΣ ΤΟΝ ΛΕΟΝΑΡΝΤΟ
ΝΑ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ;**

Ο δάσκαλος είναι κουρασμένος, θέλει να φτάσει νωρίς, για να ξεκουραστεί λίγο. Ταξίδευε όλη του τη ζωή και τώρα θέλει επιτέλους να σταματήσει.

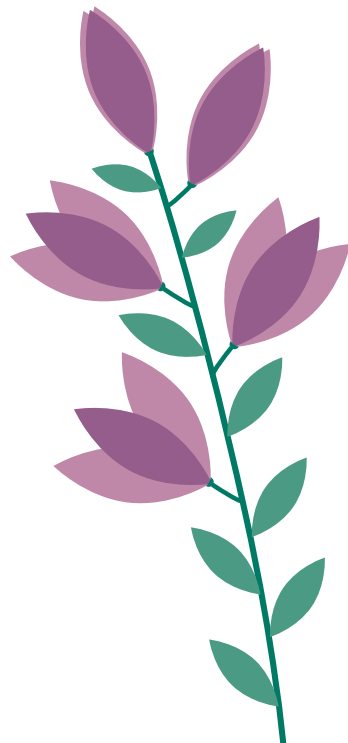
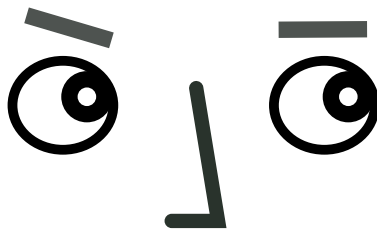
Η πρώτη φάση του ταξιδιού του ξεκινά τη νύχτα της 15ης Απριλίου 1452, όταν η μαμά του, η Κατερίνα, τον φέρνει στον κόσμο. Ο πατέρας του, ο Πιέρο ντα Βίντσι, είναι ένας νεαρός συμβολαιογράφος, που δε θα παντρευτεί ποτέ τη μητέρα του Λεονάρντο, γιατί είναι αγρότισσα, ενώ αυτός ανήκει σε μια πλούσια οικογένεια του Βίντσι. Ο σερ Πιέρο, ωστόσο, αναγνωρίζει το παιδί και ο μικρός Λεονάρντο πηγαίνει να ζήσει με τους παππούδες του.

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΤΟΥ ΗΛΙΚΙΑ ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

Μέχρι τα 13 του χρόνια, ο Λεονάρντο τριγυρίζει ελεύθερος στα χωράφια και στα λιβάδια γύρω από την αγροικία των παππούδων του μαζί με τον θείο του, τον Φραντσέσκο, που του μεταδίδει μια ανεξάντλητη περιέργεια για ό,τι έχει να κάνει με τη **φύση**, την πρώτη αληθινή του δασκάλα.

Η ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΑ ΘΑ ΤΟΝ ΩΘΗΣΕΙ ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΣΠΟΥΔΑΣΕΙ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΩΣ ΕΝΗΛΙΚΑΣ.

Ο Τζόρτζιο Βαζάρι, ένας άλλος σπουδαίος καλλιτέχνης της Αναγέννησης, στο βιβλίο του *Οι βίοι των πιο ξεχωριστών ζωγράφων, γλυπτών και αρχιτεκτόνων* επισημαίνει τον κάπως χαοτικό χαρακτήρα του Λεονάρντο:

ΤΟΥ ΑΡΕΣΕ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ, ΑΛΛΑ, ΕΝΩ ΞΕΚΙΝΟΥΣΕ ΚΑΤΙ, ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ ΛΙΓΟ ΤΑ ΠΑΡΑΤΟΥΣΕ.

Αυτό το χαρακτηριστικό της προσωπικότητάς του τον συνόδευσε σε όλη του τη ζωή. Πράγματι, υπάρχουν πολλά σχέδια που δεν τα ολοκλήρωσε ποτέ, πίνακες που έμειναν στο στάδιο της σχεδίασης, ιδέες που απλώς καταγράφηκαν, αλλά δεν υλοποιήθηκαν ποτέ.

Χωρίς τη δίψα για γνώση, δε θα υπήρχε αυτή η σπουδαία ιδιοφυΐα που όλοι γνωρίζουμε, ωστόσο είμαστε σίγουροι πως του ήταν πολύ δύσκολο να τηρήσει τα χρονοδιαγράμματα και να φέρει εις πέρας τις υποχρεώσεις που είχε αναλάβει.

ΟΙ ΠΕΡΙΣΠΑΣΜΟΙ ΚΑΙ Η ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΡΑΔΟΚΟΥΣΑΝ ΔΙΑΡΚΩΣ, ΓΙΑ ΝΑ ΤΟΥ ΠΑΙΞΟΥΝ ΑΣΧΗΜΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ!

Η ΕΦΗΒΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

ΕΙΣΑΙ ΕΤΟΙΜΟΣ ΝΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙΣ ΤΟΝ ΔΑΣΚΑΛΟ ΣΤΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΤΟΥ;

Αν θέλεις να μάθεις να σκέφτεσαι όπως ο Λεονάρντο, εκτός από μεγάλη περιέργεια, πρέπει να έχεις πάντα έτοιμες τις αποσκευές σου.

Ο Λεονάρντο είναι μόλις 14 ετών όταν εγκαταλείπει το μικρό του χωριουδάκι για να πάει με τον πατέρα του στη Φλωρεντία. Ξαφνικά όλα αλλάζουν: Από τη σιωπή της εξοχής βρίσκεται μέσα στη φασαρία της πόλης. Ο ήχος του νερόμυλου αντικαθίσταται από τον θόρυβο που κάνουν τα εργαλεία των χειροτεχνών. Ένας καινούριος κόσμος ανοίγεται μπροστά στα μάτια του. Η Φλωρεντία, **το λίκνο της Αναγέννησης**, είναι μια διαρκής ανακάλυψη... Σίγουρα θα μάγειρε κι εσένα!

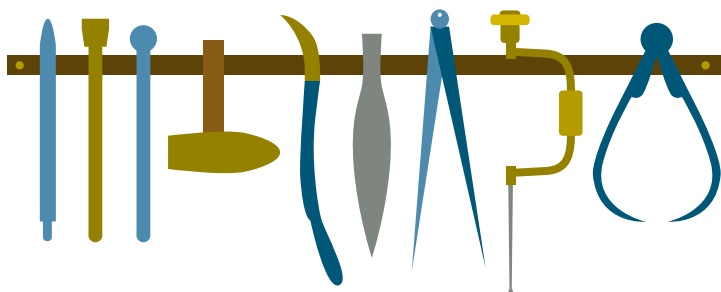

Αυτό το ζωηρό και γεμάτο περιέργεια αγόρι έχει έναν δικό του τρόπο να μελετά. Δεν αγαπά ούτε τα μαθηματικά ούτε τα λατινικά, αλλά του αρέσει να συχνάζει στα εργαστήρια των καλλιτεχνών και έχει ένα έμφυτο ταλέντο στο σχέδιο. Ο πατέρας του λοιπόν αποφασίζει να τον στείλει στο εργαστήριο ενός παλιού γνωστού του, του ήδη αναγνωρισμένου γλύπτη και ζωγράφου **Βερόκιο**.

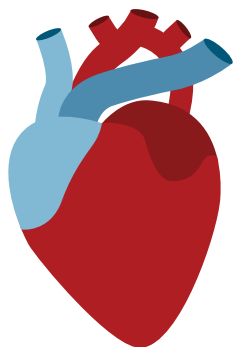
Μόλις ο Βερόκιο βλέπει κάποια από τα σχέδια του Λεονάρντο, τον δέχεται αμέσως. Στο εργαστήριό του ζουν και δουλεύουν κι άλλα αγόρια, μεταξύ των οποίων είναι και ο **Σάντρο Μποτιτσέλι**. Όλους τούς συνδέει κάτι κοινό:

Η ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ.

Οι μαθητευόμενοι ασειεύονται και βοηθούν ο ένας τον άλλο, κάνοντας διορθώσεις και ασκώντας κριτική, με μοναδικό στόχο να ολοκληρώσουν κάθε παραγγελία. Ο δάσκαλος τους εκτιμά πολύ και χαίρεται όταν οι νεαροί μαθητές του δίνουν τον καλύτερό τους εαυτό.

Σε ηλικία 24 ετών, ο Λεονάρντο αποφασίζει να εγκαταλείψει το εργαστήριο του Βερόκιο και χάρη στην εκτίμηση και τη στήριξη του Λορέντσο και του Τζουλιάνο των Μεδίκων, ηγετών της Δημοκρατίας της Φλωρεντίας, αρχίζει να ασχολείται με ό,τι τον ενδιαφέρει. Σπουδάζει τέχνη και φιλοσοφία, αρχιτεκτονική και μαθηματικά, ακόμα και ανατομία, περνώντας τις νύχτες του στο νοσοκομείο της Σάντα Μαρία Νουόβα, εξετάζοντας πτώματα και μελετώντας τη λειτουργία των ανθρώπινων οργάνων.

Λέγεται πως ο Βερόκιο, όταν είδε ένα σχέδιο του Λεονάρντο, έσπασε το πινέλο με το οποίο ζωγράφιζε, ως ένδειξη εκτίμησης προς τον μαθητή που ξεπέρασε τον δάσκαλο.

ΠΑΙΖΟΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΣΟΥ

Στο εργαστήριο του Βερόκιο, ο Λεονάρντο δουλεύει με προσοχή, αλλά είναι μεγάλος πλακατζής. Του αρέσουν πολύ τα παιχνίδια, ειδικά αυτά με τις λέξεις, κι έτσι συχνά υπογράφει με έναν αναγραμματισμό του ονόματός του, μπερδεύει δηλαδή τα γράμματα και αντί για **LEONARDO** γράφει **OLEANDRO**, που στα ιταλικά σημαίνει πικροδάφνη.

Δοκίμασε να ανακατέψεις όλα τα γράμματα του ονόματός σου και να φτιάξεις όσο περισσότερες λέξεις μπορείς, όπως στο παράδειγμα:

ΛΕΟΝΑΡΝΤΟ ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ
Ελιά, Βίντσι, Τόνος,
Έλος, Τσάντα, Όλα, Ένας,
Τρία κ.λπ.

ΑΠΟ ΤΗ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ ΣΤΟ ΜΙΛΑΝΟ

Το 1482, ο Λορέντσο των Μεδίκων προτείνει στον δούκα του Μιλάνου, τον Λουντοβίκο Σφόρτσα, τον επονομαζόμενο και Μαύρο, ως μουσικό τον Λεονάρντο. Ο Λεονάρντο στέλνει μια επιστολή στον δούκα, περιγράφοντας τις ικανότητές του όχι μόνο

ως μουσικού, αλλά κυρίως ως ζωγράφου, γλύπτη, μηχανικού και αρχιτέκτονα. Ο Λουντοβίκο θέλει να τον γνωρίσει και τον υποδέχεται στο Μιλάνο, όπου ο Λεονάρντο θα ζήσει και θα δουλέψει από το 1482 ως το 1499.

ΤΟ ΠΟΡΤΡΕΤΟ ΤΗΣ ΤΣΕΤΣΙΛΙΑ

Ο Λουντοβίκο ζει στο κάστρο του μαζί με την Τσετσιλία Γκαλεράνι, κόρη μιας γνωστής οικογένειας ευγενών. Η μαντόνα Τσετσιλία, πολύ όμορφη και καλλιεργημένη, είναι μόλις 17 ετών όταν ο Λεονάρντο τη ζωγραφίζει στον περίφημο πίνακα **Η κυρία με την ερμίνα**, όπου κατορθώνει να συλλάβει και να αποτυπώσει τον εσωτερικό κόσμο της κοπέλας.

ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΕΧΝΗΣ

Γιατί ο Λεονάρντο έβαλε μια ερμίνα στο πορτρέτο; Πάρε χαρτί και μολύβι και δοκίμασε να δώσεις τουλάχιστον τρεις απαντήσεις σε αυτή την ερώτηση.

ΣΥΓΚΡΙΝΕ ΤΙΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΟΥ
ΜΕ ΑΥΤΕΣ
ΣΤΗ ΣΕΛ. 94

ΤΙ ΘΕΑΜΑ!

Στο Μιλάνο, ως σκηνογράφος, σκηνοθέτης και τεχνικός θεάτρου, ο Λεονάρντο δημιουργεί για τον γάμο του σπουδαίου δούκα Τζαν Γκαλεάτσο Μαρία Σφόρτσα με την κόρη του βασιλιά της Νάπολης, Ιζαμπέλλα της Αραγονίας, τον **Παράδεισο**, ένα είδος αυτόματης θεατρικής μηχανής που αναπαριστά την κίνηση των πλανητών.

Για να τιμήσει τον γάμο του Λουντοβίκο με την Μπεατρίτσε ντ' Έστε, επινοεί ένα άλλο μηχανήμα, την **Giostra**, που ξεπερνά σε ομορφιά και εφευρετικότητα το προηγούμενο.

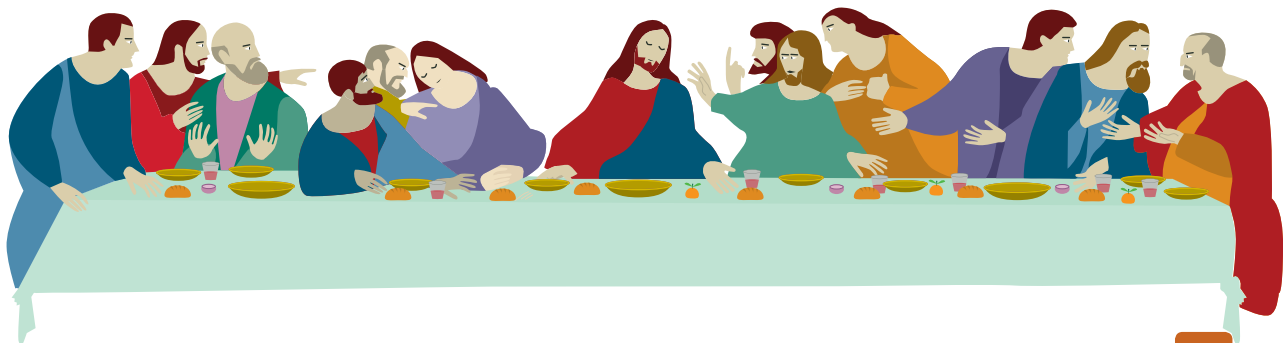

ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΓΙΟΡΤΕΣ

Αυτή την περίοδο, ο Λεονάρντο ζωγραφίζει και τον περίφημο πίνακά του, τον **Μυστικό Δείπνο**, τον οποίο του έχει παραγγείλει ο Λουντοβίκο.

Το 1497, με τον πίνακα σχεδόν ολοκληρωμένο, αρχίζει να πειραματίζεται με καινού-

ριες τεχνικές, που τον οδηγούν σε διαρκείς τροποποιήσεις. Το αποτέλεσμα είναι μοναδικό, αλλά ο πίνακας έχει γίνει πολύ ευάλωτος: Τα χρώματα αρχίζουν να φθίνουν λίγα χρόνια μετά την ολοκλήρωσή του.

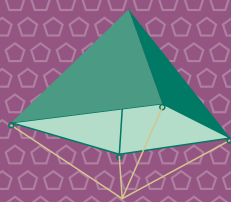

ΣΤΗΝ ΑΜΑΞΑ, ΣΤΗΝ ΑΜΑΞΑ ΓΡΗΓΟΡΑ, ΦΕΥΓΟΥΜΕ! ΔΕ ΘΑ ΑΦΗΣΕΙΣ ΤΟΝ ΛΕΟΝΑΡΝΤΟ ΝΑ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ, ΕΤΣΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ;

Το ταξίδι με τον Δάσκαλο ξεκινά και δεν μπορούμε να φύγουμε χωρίς εσένα!

Ταξιδεύοντας στο παρελθόν, θα μελετήσεις το μυαλό του Λεονάρντο Ντα Βίντσι, αναλύοντας τις μοναδικές του ικανότητες και εκπαιδευτικές τεχνικές, αλλά και τα λάθη και τις αποτυχίες του. Μέσα από τον τρόπο σκέψης του, θα μάθεις πώς να αξιοποιείς με τον καλύτερο τρόπο τις δυνατότητές σου.

Το βιβλίο αυτό είναι γεμάτο αφηγήσεις, δραστηριότητες και παιχνίδια, για να ανακαλύψεις πώς μπορείς να εκπαιδεύσεις το μυαλό σου στην περιέργεια, στη δημιουργικότητα, την τεχνική και την τελειότητα, ακολουθώντας τα ίχνη του πιο περίπλοκου και πολυεπίδου μυαλού όλων των εποχών.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΕΠΙΣΗΣ

από 9 ετών

ISBN:978-618-03-2249-1

9 786180 322491

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 82249